

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

„JUTRO“ izhaja vsak dan — tudi ob nedeljah in praznikih — ob 1/26. uri zjutraj, a ob ponedeljkih ob 9. uri zjutraj. — Naročnina znaša: v Ljubljani v upravnistvu mesečno K 1.—, z dostavljanjem na dom K 1:20; s pošto celoletno K 18.—, polletno K 9.—, četrtletno K 4:50, mesečno K 1:50. Za inozemstvo celoletno K 28.—.

JUTRO

Neodvisen političen dnevnik.

: Posamezne številke po 4 vinarje. :

Uredništvo in upravnistvo je v Miklošičevi ulici št. 8. Dopisi se pošiljajo uredništvu, naročnina pa upravnistvu. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo, rokopisi se ne vračajo. Za oglase se plača po določenem ceniku. Lastnik in glavni urednik Milan Plut. Odgovorni urednik Franjo Pirc. : Tiska Učiteljska tiskarna v Ljubljani. :

Dr. Luegerjev politični testament.

Rajniki dunajski župan je dobro spoznal naravni razvoj političnega življenja. Naša država je v svojem gospodarskem razvoju prišla do nekake krize. Agrarna država se polagoma izpreminja v industrijalno. Polje-delec zapušča grudo, na kateri se je rodil, katero so stoletja in stoletja obdelovali njegovi pradedje, ter hiti v tovarne, v mesto, kjer popolnoma pozablja, da je vzrastel sredi njiv, sredi travnikov, ter se kaj hitro prilagodi mestnim razmeram ter popolnoma asimilira z mestnim prebivalstvom. To prehajanje kmetijskega ljudstva v mesta se vrši z neko vehementno hitrostjo. In ravno to poraja ono veliko nasprotstvo, ki je nastalo v poslednjem času med meščanstvom in kmetom. To nasprotstvo opazujemo danes v vsem političnem življenju. Skoraj vse politične stranke, ki nimajo izrecno razrednega programa, se morajo boriti s temi nasprotstvi. Poglejmo le češke stranke — kjer so se agrarci popolnoma ločili od meščanskih in delavskih strank. In ravno agrarci imajo toliko stanovske zavesti v sebi, da zapuste tudi meje svoje politične stranke, kakor hitro gre za specialne interese poljedelstva. V strogo agrarnih vprašanjih se zedinijo agrarci vseh političnih strank. Tega pa ne opazujemo pri meščanskih strankah. To je popolnoma razumljivo, ker so interesi meščanskih strank precej raznovrstni.

To nasprotstvo smo lahko opazovali v zadnjem zasedanju nižjeavstrijskega deželne zboru. Opazujemo ga pa tudi lahko skoraj v vsaki seji državnega zbora.

Razumljivo je, da tako nasprotstvo kakor črv razjede disciplino posameznih strank, da popolnoma nevidno razdira politične stranke v več interesnih frakcij. In to je videl tudi rajnik dunajski župan dr. Lueger, o katerem moramo trdit, da je imel bister pogled. Videl je, da preti ravno vsled teh interesnih nasprotstev nevarnost stranki, kateri je bil on oče. In tako ni mogel v svojem političnem testamentu pregledati te nevarnosti, saj je bil prepričan, da je ravno od tega odvisno biti ali nebiti krščansko-socialne stranke. V svojem testamentu pravi dr. Lueger, da se naj stranka varuje postati kakršnakoli razredna stranka. Pri tem je dr. Lueger seveda v prvi vrsti mislil na agrarstvo. Zabičava svojim tovarišem, naj le dobro pazijo na velikomestno prebivalstvo in inteligenco.

Nobena stranka nima tako dobre discipline kakor ravno dunajska krščansko-socialna stranka. Obenem pa tudi ni v nobeni stranki takih interesnih nasprotstev, kakor ravno v tej stranki, kjer sede zastopniki strogo agrarnih okrajev iz alpskih dežel poleg zastopnikov rezidenčnega mesta. Krščansko-socialna stranka se je porodila na Dunaju — toda do državne veljave je prišla še le potem, ko se je krščansko-socialno naziranje polastilo tudi kmetijskega ljudstva. S pomočjo nižjeavstrijskih agrarnih poslancev je dobila ta stranka večino v nižjeavstrijskem

deželnem zboru, s pomočjo alpskih agrarcev je pa postala največja stranka v parlamentu.

In dr. Lueger je znal ceniti svoje trabante v visokih škornjih. Če drugače ne, je z njimi povečal svojo armado. Spoznal je pa tudi moderni razvoj države, vsled česar ni hotel, da bi tisti sloj, ki se polagoma izpreminja v drugega, da bi zastopniki agrarstva dobili vodstvo v roko. Ali bode pa politično valovanje dopustilo, da se vedno in povsod izvršuje zadnja volja rajnekega dunajskega župana — o tem dvomimo. Agrarstvo bide svoj ekzistenčni boj — priti mora do razdora, in prišlo bo tudi v dunajski krščansko-socialni stranki do tega.

Tudi pri nas, v našem kranjskem deželnem zboru sta butnili ti dve nasprotstvi drugo ob drugo. Samo pri nas, kjer se industrija le polagoma razvija in kjer ima agrarstvo še vedno prvo besedo, je ves razvoj nekoliko drugačen. Slovenska ljudska stranka se hoče z raznimi reformami volilnih redov itd. polastiti tudi mest in trgov. Pod svojim okriljem hoče združiti vse stanovce, vse sloje. Morda se ji bo posrečilo — toda to ne bo naravni proces, temveč tu bo odločevala sila in moč. In če bo do tega prišlo, tedaj ne bo pomagala tudi eventualna kopija dr. Luegerjevega testamenta, katero bo napravil dr. J. E. Krek na svoji smrtni postelji. V hipu, ko se bo Slovenska ljudska stranka polastila mest in trgov, se bo začelo razkrojevanje te stranke. In propadanje bo šlo rapidneje nego pa razcvit stranke.

Slovanski Jug.

Kri v Bijelini. (Izv. dopis „Jutru“). — Merodajni krogi na Dunaju in v Budimpešti smatrajo Bosno in Hercegovino še sedaj, po izvršeni aneksiji in po razglasenju „ustave“, za nekako afriško kolonijo, v kateri nemška in madžarska soldateska postopa lahko z domačini kot z divjo zverjadjo, ki se jo lahko ubija in ropa po mili volji. Nov dokaz za to je krvoprelitje, ki so ga te dni madžarski vojaki izvali v Bijelini in pokazali s svojim postopanjem, da morejo Bosanci in Hercegovci pričakovati od „kulturne“ misije, ki jo izvršuje avstro-ogrška monarhija v njihovi domovini samo — batine.

Te dni se je poročil v Bijelini bosanski Srb Petrovič in po starem srbskem običaju se je tem povodom na prostem plesalo srbsko narodno kolo. Na vsele svate pa naenkrat pridrvi tolpa madžarskih vojakov in začnejo pretepiti vsakega, ki jim pride pod roke. Srbi so v prvem hipu iznenadenja začeli bežati, ali člani tamošnjega srbskega „Sokola“ se postavijo takoj v bran, okoli njih se zberejo še drugi Srbi in — madžarski divjaki so bežali kolikor so jih pete nesle, ali na bojišču sta ostala ranjena dva Srba in sedem madžarskih vojakov.

Ta dogodek je silno razburil vse bijelinsko prebivalstvo in sedaj prideta na vrsto še dva dvoboja: med dvema ugled-

nima Srboma in med dvema častnikoma, ki sta v svoji hiperkulturi v javnem lokalu zasramovala bijelinsko meščanstvo.

Tako postopajo „kulturonosci“ z Bosanci in Hercegovci in potem se na Dunaju še čudijo, da se v Bosni nihče ne navdušuje za dunajsko „kulturo“!

Pomiloščenje v Črni Gori. Knez Nikola je pomilostil Spasajo Piletiča, bivšega tajnika pravosodnega ministrstva, ki je bil radi znane, po Gjorgju Nastiču tako frivolno inscenirane afere z bombami, obsojen na deset let težke ječe. Pravijo, da bo knez Nikola enega za drugim pomilostil vse, ki so bili povodom imenovane afere obsojeni, ali dosti verjetno to ni, ker je znana maščevalnost črnogorskega vladarja. Tu je on, s pomočjo Gjorgja Nastiča in drugih obiskanih tipov, insceniral cetinjski proces samo radi tega, da bi se rešil neljubih mu politikov, ki so si upali misliti s svojo glavo in so hoteli modernizirati svojo patrijarhalno urejeno domovino. Sicer pa bi storil knez Nikola samo svojo dolžnost, ako bi, sprevidevši veliko krivico, ki jo je storil najboljšim sinovom Črne Gore, isto popravil in pustil iz ječ nedolžne žrtve cetinjskega procesa.

Splošni pregled.

Državni zbor.

V petkovi seji je bilo prvo branje finančne predloge končano. Predloge o novih davkih so odkazali finančnemu odseku. Veliko zanimanje je zbudil stvaren govor bivšega trgovinskega ministra dr. Fořta, ki je konstatiral, da se nahaja Avstrija pred izbruhom državne finančne krize. Država potrebuje mnogo, zelo mnogo denarja. In ker je skoraj že vse obdačeno, tedaj se mora upeljati nove davke, ki bodo težko obremenjevala ramena davkoplačevalcev. Če vlada ne dobi denarja, tedaj bodo morali zapreti 1. aprila blagajne ali se bodo morali pa zateči k oderuhom. Dr. Fořt je omenjal tudi razdrapanje deželne finance, vsled katerih trpi posebno češka dežela. In vsi to finančno mizerijo je zakrivila državna uprava, ki je pograbila vse dohodke zase — deželam pa ni pustila ničesar. Zavzemal se je za avtonomijo dežel zoper centralizem. Toda naše finance toliko časa ne bodo urejene, dokler se ne uredi na podlagi pravičnosti politične razmere. Glavni contra — govornik socialni demokrat dr. Renner je ostro prijemal politiko nemških poslancev, ki hočejo Avstrijo prodati Hohenzollercem. Privoščil si je tudi Malika, ki hoče vedno in povsod brilirati s svojo neotesanostjo. Ob ti priliki je prišlo tudi do spopada med Malikom in podpredsednikom Pernerstorferjem, kateremu je Malik očital, da je napravil opazko, da žvižga na Habsburžane in Hehenzollerce. Pernerstorfer mu je seveda povedal, da je popolnoma navaden lažnjivec in pa denun-

cijant. Socialni demokratje so ga počastili s „šuftom“.

Vlada je predložila predlogo za ustanovitve laške pravne fakultete na Dunaju. Primorski demokrat Dniestranski se je zavzemal, naj se ustanovi fakulteta v Trstu, katerega smatra ta poslanec za središče avstrijskih Lahov. Seveda mu je Spinčić pojasnil, da prav nič ne pozna razmer na našem jugu in da Trst pač ni središče avstrijskih Lahov, temveč Trident. Rekel je, da se avstrijska vlada boji Italije in da hoče le na pritisk te ustanoviti laško vseučilišče. Sicer se je pa strinjal s tem, da je sedež fakultete Dunaj. Postopanje Jugoslovanov bo pa odvisno od tega, kako stališče bodo zavzeli tržaški Lahi napram zahtevam tržaških Slovencev po slovenskih ljudskih in srednjih šolah. Čudno se nam zdi, da se vlada tako dobrih Lahom, dočim se za naše slovenske vseučilišče niti ne zmeni. Bo pač treba zopet enkrat nekoliko resneje govoriti z bar. Bienenrthom.

Baron Bienenrth na vsak način hoče še pred veliko nočjo rešiti kreditno predlogo. Hoteli so že v tej seji poizkusiti z novim glasovanjem; toda vlada ni imela poguma, ker je bila prepričana, da ostane zopet v manjšini. Prihodnja seja bo v torek. Če vlada do tega dne ne skrpa večine za najetje novega posojila, tedaj je gotovo, da vlada ne dobi denarja pred veliko nočjo. Morda bo pa vlada vendar prišla do spoznanja, da brez rekonstrukcije kabineta ne pojde.

Dnevne vesti.

Mozje med sabo. Smolo sem imel na „Matičnem“ koncertu, da sem zašel med dva slomškarja, eden je bil z dežele in eden iz mesta. Pogovor je nanesel na razpisano

LISTEK.

VLADIMIR LEVSTIK.

V sivi hiši.

Sredi mesta je stala, pusta, ogromna. Zdelo se je, da je napisano mrzko ime na širokem, neokrašenem pročelju; pa je bilo samo geslo „svoboda, enakost, bratstvo“, v znamenje, da se dviga v imenu človekoljubja in pravičnosti na tleh proste republike. Iznad napisa je vihrala trobojnica.

Kako sovražno so zrla zamrežena okna! Skozi njih šipe nikdar ni pogledal vesel ženski obraz, lep od srečno prespane noči; le tuhtam jezno lice z ostrizeno brado... To so bila lica gospodarjev v tem domu, kakaj okna gostov so zijala na temno, golo dvorišče.

In kadar so hodili ponižani in razžaljeni mimo, so stiskali pesti in jo preklinjali s pogledi groze in srda.

On se je bal sive hiše, od nekaj že, ko je bil še otrok. Nekaj ledenega mu je segalo v dušo, kadar je mislil nanjo. Kakor težka, samovoljna pest, ki zagrabi od zgoraj in zadavi, kar je na poti mogočnim nogam... Zato se je ogibal tistih cest; sivo hišo je videl morda desetkrat v svojem življenju.

Do dne, ko se je sam začudil, kako je zablodil vanjo: tega ni mislil... Ali niso šle govorice o zmagi in o novem kraljevanju osvobojenega naroda? — Kdo se je menil o sivi hiši? In zdaj je notri, zaprt vanjo, on sam, nihče drugi...

Da, tako je hotel čas. Najprej so se nabirali po javnih shodih in kričali proti zatiralcem; kako ne bi, ko se ni dalo več nositi? Človek si naposled vendar ne more odrekati zraka, ki mu je potreben, da sope. In nato so drli po ulicah, razbijali šipe, topli policijo, lomili urade in trgovine. Namah so se pričele vršiti pravcate revolte. Bitke so se bile po ulicah, z načrtom in generali na obeh straneh. Vojaki, delavci, meščani, ženske, otroci — vse je krvavelo po cestnem tlaku: ako se razgnevi čas in zdivja, ne prizanaša niti Bogu v nebesih.

Ječe so se prenapolnile. Siva hiša je požirala narod tako nenasitno, da se je zdelo, zdajpazdaj se napno temni zidovi, razpočijo se in razsujejo ter pokopljejo jetnike in čuvarje.

V njihovi sobi — pravzaprav pa je bila brlog — jih je bilo dvajset; skoraj da so spali drug vrhu drugega. Razna lica so živel z njim, poštena in lopovska, žalostna in porogljiva, bolna in zdrava; eden, star mož v delavski bluzi, je bil celo blazen. Vse dneve je sedel v kotu in preklinjal Boga,

z glasom tako ravnodušnim, kakor da bi čital molitvice.

Nekateri so jokali, drugi divjali, tretji zdihovali od nestrpnega hrepenja po koncu. In konec je prihajal, vsako jutro se je oglašal pred vrati. Kajti zunaj, na dvorišču, tam onostran okna, ki je bilo previsoko za oči, se je vršilo strašno delo... Vojaki so prihajali po jetnike ter jih gonili z bajoneti ob rebrih pred vojno sodišče, ki je poslovalo od zore do mraka v veliki dvorani. Od sodišča — na dvorišče, razen redkih, ki so našli milost in svobodo; in na dvorišču so jih postavljali k zidu ter jih streljali posamezno in po tucatih. Jetniki so slišali težke korake kompanij, povelja oficirjev in zamolklo upiranje obsojencev; nekateri so šli tudi tiho v smrt, nekateri so tudi besneli, nekateri tudi prosili, ječali in kričali z vrisčem brezmejnne groze pred nasilnim koncem življenja.

Vse to so poslušali jetniki v celici z oknom, ki je bilo previsoko za oči. Tuhtam so slišali tudi udarce krogel, ki so se skozi trepetajoča in krvaveča telesa zarivala v zid. In družba v celici se je venomer menjavala. Odvajali so zdaj tega, zdaj onega, in jih niso več privedli nazaj. Zato pa so prihajali drugi, vse neprestano drugi, nasledniki v dedščini smrti.

Njemu je prizanašala. Ali niso vedeli,

da je ubijal? Mar je bil v resnici le zato zaprt, ker se je nahajal med kopico ljudi, ki jih je vojaštvo z bajoneti poglalo v tesno zagato, kjer se niso mogli niti rešiti, niti braniti?

Tekel je drugi mesec. On je naposled ostal sam; ječa se je praznila, njemu ni napočila rešitev. Prišel je nov, poslednji gost, študent, skoraj golobrad, obstreljen in obvezan po vseh udih života, še črn od smodnika. Po polnoči so ga prignali, ob zori ustrelili na dvorišču. Četrte ure pred smrtjo, ko se je baš svetlila medla lica med omrežjem na oknu, je zaupal tovarišu s skrivnostnim glasom:

„Na predvečer svobode so me zalotili, satani. Morda bova prosta obadva, če zjutraj, čez uro, čez dve... Trije polki vojakov se nam danes pridružijo, imeli bomo topove, konjenico in izvežbano pehoto; kakor z baklami pojde ostanek po deželi...“

In že so se odprla vrata; oficir je stal na pragu ter zaklical študentovo ime. Ta je prebledel, povsili glavo in šel. Zunaj je zarjula salva.

Toda opoldne se je razbesnel boj; uporno vojaštvo se je bilo pridružilo revoluciji, čete so udrle iz vojašnic. Kolikor je sodil jetnik po besnem streljanju in po gromu topov, ki so metali svoje granate tje na dvorišče moritve, je vrela cela ljudska

mesto na III. mestni šoli. Obrala sta vse kompetente in zadnje besede so bile onega z dežele: „Torej to je gotovo, da tega mesta ne dobi liberalci, ampak eden naših.“ Drugi, Ljubljanci, mu pritrdi: To je tako kakor pribito! Res značilno za naš c. kr. deželni šolski svet.

Kdaj imamo v Ljubljani najkrajši dan? Razpisujemo rešitev te uganke sicer brez obveznosti na kako nagrado, a zastoj ne bo. Če drugega ne, ovekovečili bomo imena rešilcev.

„Sokol I.“ priredi dne 19. marca svoj prvi letni izlet in sicer na sv. Katarino. Odhod iz Ljubljane 1/12 z vlakom do Medvode, potem peš na sv. Katarino. Tu gor par uric počitka in na to peš v Ljubljano. Kakor je čuti, se ne dobi na sv. Katarini nobenih jedij in treba bo izletnikom provijant nesti s seboj. Udeležite se tega izleta v mnogobrojnejšem številu, ker je zabava zagotovljena. „Sokol I.“ izleti tokrat v občanskem kroju. Na zdar!

Ciril Metodov večer v Radovljici Dne 13. t. m. priredi ženska podružnica Ciril Metodove družbe v Radovljici zabaven večer z mičnim sporedom. Vsakdo je dobro došel, kdor je prijatelj naše šolske družbe. Pričakujemo obilne udeležbe, da pokaže Radovljica s svojo okolico, da se res drže Cirilmetodarije!

Železnica Polzela-Kamnik. Železniški minister je zagotovil deputaciji, katero je vodil baron Apfaltrern, da se bode ta proga gradila na državne stroške. Če bi čakali na štajerski deželni odbor, bi pač ne bila nikdar zgrajena ta proga — in sicer iz enostavnega vzroka, ker pojde po slovenskem ozemlju. Vsled te ministrove obljube nemški listi kar besne.

Grunwaldovo jubilejno slavnost v spomin zmage Poljakov nad Nemci pri Grunwaldu bodo obhajali Poljaki 15. julija t. l. ob priliki odkritja spomenika zmagovalcu pri Grunwaldu kralju Ladislavu. Poljska grunwaldska zbirka je dosegla nad 1 milijon kron.

Bolniška blagajna samostojnih obrtnikov v Ljubljani sklicuje za danes ob 2. uri popoldne svoj občni zbor v steklenem salonu hotela „Ilirija“. V slučaju nesklepčnosti se vrši drugi občni zbor uro kasneje, ne oziraje se na število navzočih.

Ne vodite psov na trg! Občinstvo se ponovno opozarja na odredbo mestnega oziroma tržnega nadzorstva, v smislu katere ni dovoljeno jemati psov na trg seboj. Dobro pa bi bilo tudi, ako bi mestni konjač napravil lov na vse tiste cukce, ki se z okolice pritepejo v mesto.

Splošen pogon v Tivolskem gozdu. Včeraj popoldne se je zopet napravil pogon preko celega ozemlja tivolskega gozda. Pogon se je vprizoril v čim največji meri. Udeležila se ga je mestna policija (18 mož), orožništvo ljubljanskega poveljstva in kakor predvčerajšnjim tudi orožništvo iz Šiške in Viča. To je eden izmed največjih pogonov, kar se jih je v doli zadnjih dveh let priredilo. Vsi oddelki imajo strogo nalogo, da polove vse količkej sumljive tiče in tičice, ki že zdaj gnezdiijo pod varstvom našega idiličnega tivolskega gozda. Ker so se patrolje šele zvečer vrnile, „Jutro“ pa je moralo to pot že preje biti v tisku, priobčimo poročilo o uspehih v prihodnji številki.

Vremenska sprememba. En del napovedbe v včerajšnjem „Jutru“ se je že včeraj uresničil. Sobota je bila večinoma oblačna in vetrovna. Smo radovedni, če bo vremenski „prerok“ tudi ostali del — zadel.

Ljubljana po potresu in tuji. Prvo leto po potresnej katastrofi, (1896) tako nekako maja ali junija se je pričela v Ljubljani doba prenovljenja. Sledovi potresa so se sicer videli še na vseh koncih in krajih, a ti sledovi so jeli ginuti, čim se je začela

bitka. Zvečer se je nebo zardečilo s svitom požarov; in iz trušča, ki se je bil tesno približal, je jetnik sklepal, da se v sosednji ulici koljjo za barikado...

Upal je do jutra. Ob zori pa je pričel ogenj pojemat; in namesto sobojnikov. osvoboditeljev, so prišli spet vojaki ter pahili k njemu novega tovariša.

Jetnik je hitel in si grizel ustnice na kose. Trikrat, štirikrat se je zagnal z glavo v zid; ali zdelo se je, da je nesrečna lobanja trša od neusmiljenega zida...

Zato je sedel za vrata, stisnil lice v dlan in pričel premišljati. Ko je padla noč, je pristopil k sojetniku in dejal s tihim glasom: „Brate, kolikim so danes oropali življenje?“

„Ah!“ je zaječal tovariš. „Tisočem... Kdo jih je preštel?“

„Tisočem... Poslušaj: če so oropali tisočem življenje, zakaj ne bi jaz ukradel smrti...“ Prijel ga je za vrat. Hropla sta in se valjala. Nato je vstal in posadil mrtveca v kot, kakor da bi dremal.

In ko so vojaki zaklicali tuje ime, je stopil med nje ter jim sledil na dvorišče. Ko so tresnile puške, je z zadnjo iskro pogleda zahvalil jutro, ki je zlatilo srednjeveško stolpičevje sive hiše.

prva stavbna doba. Petnajst let bo 15. aprila letos, odkar so podzemeljski vulkani pretresli naše mesto. Takrat — je vse bežalo ven iz mesta! Danes — jo hodi Ljubljano vse gledat. Od 1896. l. do danes: vsako leto vidiš zrasti iz zemlje množico novih hiš, hišic in palač! Letos jih bo stalo zopet lepo število. 13 so jih lani pokrili, letos se bodo že zasedle te hiše. Petnajst let se torej v Ljubljani zdaj v enomer zida, in grade se moderna poslopja. Tujski promet se seveda veča in množi. Seveda treba abstrahirati tiste „tujce“ ki kot delavci ali Amerikanci prenoče v malih gostilnah. Tujski promet je razumeti v ožjem pomenu. Tujih ljudi se v mestu med gotovimi sezonami ne manjka, a za promet ne tvorijo bistvene rubrike. V Ljubljani se o poglavju tujski promet ne da tako govoriti, kakor v Gradcu, Trstu, Dunaju in Pragi, pa narašča promet vendar znatno, naraščal pa bo v pravem pomenu besede takrat ko bo nudilo mesto tujcem vse udobnosti ki jih nudijo večja mesta. — Povprečno 15—20 hiš se je do zdaj v Ljubljani na leto zgradilo. Nove ulice so nastale, obilo starih podrtij je zginilo, lepo število novih cest se je napravilo, ali — najlepši del novega mesta se vzdigne v dveh, treh letih ob Dunajski cesti, Gradišču, okrog justične palače in ob Dunajski cesti. Kaj več o tej zgradbeni zadevi govorili bomo svoj čas.

Na jutrišnjem shodu za družbo sv. Cirila in Metoda govore naslednji govorniki: za Štajersko dr. Rosina iz Maribora, za Koroško Matija Prosekar, za Istro dr. Mandič iz Trsta in Luka Svetec.

Izvoz sadja s Kranjskega je bil tudi letos obilen, a je vsled manjšega pridelka za lanskim znatno zaostal. Kvaliteta je bila pri vseh vrstah srednja. Kar nek „ke“ v petkovi „Ljubljanki“ o sadjereji na Kranjskem blebota, je sama neslana fantazija, s katero naj „Kmetijsko družbo“ le pri miru pusti.

„Slovenske Filharmonije“ oddelek koncentriral danes v saionu hotela „Tivoli“. Začetek ob pol 4. uri popoldne. Vstop prost.

Iz slovenskih krajev.

Belokrajina.

Kdo zavlačuje zgradbo železnice? O vzrokih zavlačevanja zgradbe naše železnice se je mnogo ugibalo in večinoma tudi prav uganilo. Le o enem vzroku se je doslej malo, morda celo nič razpravljalo. In ta vzrok je ravno tako vsega vpoštevanja vreden, kakor je naš državni poslanec pl. Šuklje vsega spoštovanja vreden za „povzdigo“ naše Belokrajine. O delavnosti tega poslanca za naše okraje se različno govori. Za enkrat naj bi ga „Jutro“, katerega Belokranjci prav iskreno pozdravljamo, pozvalo na odgovor k sledečim vprašanjem: Je li res, da je naš državni poslanec dvorni svetnik pl. Šuklje zgolj iz sebičnih namenov po raznih ovinkih povzročil, da so se skoraj vse varijante že ob početku projekta od kolodvora Novomesto-Kandija trasirale tako, da bi ena kot druga teh varijant morala zadeti le ozemlje Šukljejeve graščine na Kamnu. Je javna tajnost, da bi pl. Šuklje to svojo, čudnim potom popravljenno graščino čim preje, čim dražje rad prodal. Ravno tako je tudi javna tajnost, da je bil vsak vinar za vse te varijante naravnost proč vržen. So namreč po svoji naravi iz tehničnih ozirov take, da bi jih ne mogel, ali vsaj ne smel zagrešiti nobeden nepristransko mislečih strokovnjakov.

Mogoče pa je tudi, da se tako slepo trasiranje ni vršilo le Šukljeju na ljubo, ampak, da ga je Šuklje povzročil tudi le na ljubo državi, ki je imela iz nam neznanih namenov povod za tako zavlačevanje.

Šukljeju pa ni samo za njegov Kamen pri Novem mestu, ampak njemu se gre tudi za njegov rojstni kraj, tik pod vrhom tokraj Gorjancev. Tudi znana, zaradi proge Metlika-Črnomelj se vnela borba med obema mestoma ni bila brez vsakega vpliva od strani našega državnega poslanca. Prvotna trasa prav pod vrhom Gorjancev, pravzaprav na sedlu Semič-Kumpatel je zavita vkaj čudne zamote in pomote. Pravijo namreč, da se je tudi ta trasa izvršila na ljubo Šukljeju, dasiravno je bila tudi ta trasa zopet iz tehničnih in zraven še lokalnih ozirov, že naprej popolnoma zagrešena.

Je li bi — za enkrat seveda — naš državni poslanec hotel javnosti pojasniti, kako je bilo takrat ob priliki prve revizije, ko se je dognalo, da so dotičnemu poverjencu železniškega ministrstva kazali 50 m nižje stoječo točko za nameravani kolodvor Semič, a se je le po zaslugah tedanjega črnomaljskega okrajnega glavarja izkazalo, da je bila dotična točka v resnici veliko višje začrtana.

To je bil hud poper za Šukljejevo traso; namesto pod, čez sedlo Gorjancev, to je bil eden važnejših razlogov, da se je morala cela trasa zavreči, še enkrat izpočetka nanovo meriti. To pa vse brez vtemeljene potrebe, vse na stroške davkoplačevalcev,

vse na občutno škodo interesov naše celotne Belo-Krajine. In vsega tega na jbi bil kriv, naš državni poslanec, naš rojak iz Lokvice doma? Skorej nemogoče. Prva posledica te znamenite revizije se je pokazala v Črnomlju. Okrajni glavar Župnek, ki je bil gospodom to štreno zmešal, je moral kmalo nato oditi preko Gorjancev. Šuklje tu seveda ni nič v ozadju. Kajti Župneku se v Radovljici gotovo bolj dopade, kakor se mu je pri nas v Črnomlju. Ampak čudno je to, da nas je po oni reviziji tako hitro zapustil in dasiravno nimamo preveč razlogov se za Župneka preveč ogrevati, toda kar je res, je res, ravno on s svojim odločnim nastopom je veliko pomagal, ako Črnomlja ne bodo smeli izpustiti iz težišča glavne proge.

Ker je lahko mogoče, da Šukljeja kot našega rojaka in poslanca vsaj v tem oziru vendar le napačno sodimo, želimo, da nam ta nejasna vprašanja on sam pojasni.

Potem pa ga bomo še nekaj vprašali.

Preložitev Karlovske ceste. Preložitev državne ceste Novomesto-Karlovce preko Gorjancev se vleče na dolgo kot morskakača. Vsako leto se nekaj malega dela, a do konca še do danes nismo. Letos ima priti zadnja postojanka: Bušinja vas-Metlika v vpoštev. Delo je že razpisano in tudi že oddano in kakor smo zvedeli, na pristojnem mestu v Ljubljani že dosledno rešeno. Govori se pa, da pričetek dela zavlačuje naša politična oblast, ki še doslej ni izvršila v njeno področje segajočih dolžnosti, odkup parcel itd. Gospodje, spomlad je tu, zadnji čas, da se ugotovi število delavcev, katerih bo pozneje, posebno letos težko dobiti. Torej gospodje, vzdramite se!

Avtomobilska zveza Novomesto-Belokrajina. Poštna zveza iz Novega mesta v Belokrajino, je z ozirom na živahen promet že zdavno pomanjkljiva. Kaj bo šele sedaj, ko se radi gradbe železnice osebni promet v toliko pomnoži, da ga pošta sploh ne bo več zmogla. Ali bi ne bilo v vsesplošnem interesu prav umestno, ako se za naše kraje vpelje avtomobilska poštna zveza?

Narodno gospodarstvo.

RUDOLF ŠEGA:

Karteli in delavstvo.

(Dalje.)

Karteli omejujejo produkcijo, da jo spravijo v soglasje s povpraševanjem. Karteli se poslužujejo vseh novih tehničnih izumov, da bi mogli nadomestiti dražjo človeško produkcijsko moč.

Karteli preperečujejo, da se velike vsote narodnega imetja nepotrebno ne uničijo vsled nadprodukcije.

Da je to narodno-gospodarsko velik napredek — kdo bi o tem dvomil? — vsaj v teoriji. Toda kaj nam hasne, opazovati v teoriji vse te narodno-gospodarske napredke, dočim se vržejo tisoči in tisoči delavcev iz karteliranih podjetij na cesto ter se jim vzame vsakdanji kruh. In ta rezervna armada grozi zopet ostalim sodrugom, ki so ostali še v delavnicah, s svojim prevelikim navalom vsak hip iztrgati iz ust ta grenki kos kruha! — Kaj nam je teorija, če nas pa lakota, ta grozna „najboljša kuharica“, pouči o popolnoma drugem dejstvu!

S tega stališča govori Kautzky na zborovanju nemške socialne demokracije v Stuttgartu l. 1898. s tega stališča govori tudi v polemiki z Bernsteinom. To stališče zavzema tudi Molkenbuhr v svojem članku „K vprašanju zavarovanja nezaposlenih“.

Druška škoda, ki jo imajo delavci od kartelov, je enakega pomena kakor prva. Delavstvo se pritožuje, da je prišlo vsled kartelov v veliko večjo odvisnost od svojih delodajalcev nego je bilo to prej. Če bi tudi bilo res, da se kartel, čegar stališče je popolnoma varno, ne bo prepiral za vsako malenkost z delavci, da se včasih izogne boju z delavstvom, o katerem dobro ve, da bi mu ne koristil, če bi tudi zmagal — vendar se pa ne da izpremeniti dejstvo, da gre kartelu tudi za to, da pokaže delavstvu svojo premoč tudi napram njegovi organizirani moči, in da je posamezni delavec sploh mnogo na slabšem nego je bil prej.

Kartel je skoraj popolnoma odpravil konkurenco v povpraševanju po delavni moči. Danes se mora delavec zavedati, da — če izgubi v enem izmed karteliranih podjetij delo, ga ne dobi v nobenem drugem. V takih razmerah pa, kakor so v kartelih velike industrije — kjer n. pr. severoameriški petrolejski trust obsega 65% vse produkcije — pomenja izguba dela in zaslužka v kartelu izgubo dela v celi stroki, v kateri je delavec od mladih nog delal, v kateri je izučen. „Črne knjige“ delodajalcev in zlasti karteliranih industrijcev so postale ravno v zadnjem času predmet novih bojov od strani delavstva.

V steklarnah v Bavorskem Brodu se ne sme sprejeti noben delavec, ki je izstopil iz dela ali ki je bil odpuščen, pred preteklim šestih tednov po odpustu. Nemški tapelniki so podaljšali nezaposlenost takega delavca

na tri mesece. Nemški sedlarji celo na štiri mesece, čeprav se v svojih pravih hvalijo, da hočejo „varovati blagodejno razmerje med delodajalci in delavci“.

To žalostno odvisnost ne čuti edino le delavec, popolnoma izoliran; to čuti tudi v nekoliko manjši meri kot član svoje strokovne organizacije. S posameznim podjetnikom se more organizirana moč delavstva vedno spustiti v boj in meriti z njim svojo moč; toda s kartelom ali trustom je tak boj, če že ne nemogoče, vendar pa zelo, zelo otežkočen in nevaren.

Ta zavest je navdušila celi staroliberalni svet za kartele. Njegov zastopnik Roscher se veseli, da „bodo zveze podjetnikov predvsem lahko z uspehom nastopile zoper stavkojoče delavce, ki se nasproti stavkokazom poslužujejo terorizma; kajti sodnijsko se tega ne more prav zasledovati“, konča s tihim vzdihom.

ng Bosenska agrarna banka v likvidaciji? Cesar je dal ukaz, naj se odkup kmetov v Bosni in Hercegovini izvrši s pomočjo deželnih sredstev. S tem je preprečena madžarsko-židovska špekulacija. Bosenska agrarna banka, katero je ogrska komercialna banka v svrhu odiranja ogrskih kmetov ustanovila, hoče likvidirati, predno je še začela s svojim delovanjem. Ražen prej omenjenega ukaza je pa še nek drug vzrok, da hoče agrarna banka likvidirati. Skupni finančni minister baron Burian hoče namreč koncesijo, katero je dal temu ogrskemu finančnemu zavodu, preklicati. Baron Burian predloži že v prihodnjem zasedanju bosenskega deželnega zbora predlog, naj se ta predlog anulira. S tem je „osrečujoče“ delovanje te banke preprečeno.

Razne vesti.

Spiritistika — sleparka. V špiritistovskih krogih zbujajo veliko razburjenje razkrinkanje sleparstva nekega medija, ki močno spominja na afero glasovitega medija Bastiana, ki ga je razkrinkal bivši avstrijski prestolonaslednik Rudolf in nadvojvoda Ivan Saluator (Ivan Orth). Ko je priredil najinteresnejši in najboljši medij, znana spiritistinja Eusapia Paladino spiritistovsko seanso, razkrinkal jo je na čisto preprost način profesor Hugo Münsterberg iz Havardskega vseučilišča. Ta slučaj je tem interesnejši, ker je bila Paladino jako premetena in rafinirana sleparka; nji so namreč naslednji največji učenjaki, tako n. pr. Cesare Lombroso, profesor Schiaparelli, ki je odkril kanale na Marsu, najditelj radija pariški profesor Currie, ravnatelj pariške zvezdarne Camille Flammarion in razne druge kapacitete, ki so postali, nevede za njena sleparstva največji špiritisti. Tudi špiritist Hereward Carrington, ki je razkrinkal nekatero tudi manj „nadarjene medije“, je bil trdno prepričan o pristnosti špiritističnih fenomenov, ki jih je izvajal služni duh medija gospe Paladino in ki ga je ona nazivala John, controlling spirit. Emanacije tega duha so se sastajale iz zračnih valov, ki so prihajali iz neke razpokline na želu medija, vzdigovanje miz in drugega pohištva, brezlike prikazni v zraku, velikanske roke, sviranje na raznih inštrumentih, ki se jih ni dotikal nikdo; Lombroso je nekoč prisostvoval seansi, kjer so stol, ki je na njem sedel medij, dvignile neznane moči kviško in ga postavile na bližnjo mizo. Bilo je tudi dosti zabave pri teh seansah... posebno zabavno je bilo pri zadnji, ko se je zgodilo razkrinkanje. Medij, gospa Paladino, je sedela v sredi med Münsterbergom in še nekim drugim profesorjem roko v roki, nogo na nogi, kot zahteva „magična veriga“. Vse navzoče je prevzel takoj v začetku seje „svet strah“. Špiritist Carrington je pozval duha, da naj se dotakne neverjetnega Tomaža — Münsterberga; takoj na to je občutil profesor čisto natanko prste na svoji roki. Sedaj naj bi prinesel „John“ iz sosednje sobe mizo... slišalo se je premikanja mize... vse je bilo v največjem strahu... a naenkrat se zasveti v sobi električna luč, in špiritisti so zagledali — ne duha Johna — temveč nekega moškega, ki je ležal na tleh in držal za nogo medij, ki je med tem sezul svoje čevlje. Ta mož je bil zaupnik profesorja Münsterberga, ki ga je ta skrivaj utihotapil v sobo, v svojem skrivališču je kljub teme zapazil, kako si je Paladino sezula čevlje in potem izurjeno kot kaka ekvilibristka izvajala špiritistične pojave. Ko je stegnila nogo, da bi privlekla bližje mizo, jo je profesorjev zaupnik zagrabil za nogo in s tem razkril sleparko! Profesor Münsterberg je bil jako razočaran, ko je na tako preprost način razkrinkal sleparko; pričakoval je pač večje rafiniranosti! ko so po razkrinkanju preiskovali sobo, so spoznali, kako premeteno in obenem preprosto je izvajala Paladino svoje fenomene, izpod mize je imela napeljene razne žice, ki so bile v zvezi z raznimi predmeti v sobi, ki jih je potem na ta način premikal! Sleparko so izročili sodišču.

Najnovejša telefonska in brzojavna poročila.

Luegerjev naslednik.

Dunaj, 12. marca. Vsled vedno večjih nasprotstev v krščansko socijalni stranki glede Luegerjevega naslednika je izjavil dr. Gessmann, da pod nobenim pogojem ne sprejme ponujene kandidature, ker noče kršiti reda in discipline v stranki. — Naval ljudstva h krsti je vedno večji, policija ima vedno polne roke posla. Izmed vencev omenjamo onega nemškega cesarja in „Slovanske enote“ ki ga je položil na mrtvaški oder Pogačnik z napisom „Dr. Luegerju Slovanska enota“.

Kandidature na Ogrskem.

Budimpešta, 12. marca. Danes se je zglasila pri ministrskemu predsedniku Khuenu deputacija VIII. okraja, ki je izjavila, da kandidira pri prihodnjih volitvah v VIII. okraju Eötvösa na podlagi vladnega programa.

Sprememba avstrijskega poslanstva v Rimu.

Dunaj, 12. marca. Uradni list priobčuje upokojenje avstrijskega poslanika v Rimu grofa Lützone, na njegovo mesto je imenovan grof Lapor de Meray.

Praško posojilo.

Praga: Danes je predložil konsorcij francoskih bank praškemu občinskemu svetu predlogo glede praškega posojila, ki je pa veliko neugodnejša nego ista češke deželne banke.

Obisk kralja Ferdinanda v Corigradu.

Frankobrod: Iz Carigrada se poroča, da je obisk kralja bolgarskega določen na dni 20.—25. marca in sicer pred prihodom srbskega kralja Petra. Obema vladarjema na čast se vrše velike vojaške vaje I. armadnega zbora.

Nesreča zrakoplova.

Berlin, 12. marca. Pri današnjem vzletu zrakoplova tvrdke Siemens-Halske se je odtrgala gondola in padla na zemljo. Dve osebi sta lahko ranjeni, smrtno pa voditelj zrakoplova.

Stavka v Trstu.

Trst, 12. marca. Danes se je mirno končala stavka težakov v tržaški novi luki.

Proces Tarnowska.

Benetke, 12. marca. Danes se je nadaljevalo zaslišavanje Prilukova, ki je fi-

zično popolnoma uničen. Zaslišavanje Tarnowske se prične v torek.

Rdeča nedelja — Berlin.

Berlin, 12. marca. Velik shod berlinskega meščanstva je obrodil postopanje policije pri zadnjih nedeljskih demonstracijah.

Nesreča v Pragi.

Praga, 12. marca. 24letni mediciner Rubiček je kazal hčerki svoje gospodinje nov samokres, ki se je po nesreči sprožil, krogla je predrila v srce mlade deklice, ki je obležala na mestu mrtva. Iz obupa si je pognal še Rubiček sam kroglo v glavo.

Dež. gledališče v Ljubljani.

Popoldne:

Gospodje sinovi

Ljudska igra v treh dejanjih. Spisala Oskar Walthert in Leon Stein. Za slovenski oder priredil Fran Kobal.

Anton Pesjak, mesar in sušilec	Verovšek
Franca, njegova žena	Bukšekova
Tone, njegov sin	Iličič
Gusti, njegova nečakinja	Kandlerjeva
Hren, posestnik in državni poslanec	Danilo
Rudolf, visokošolec, njegov sin	Nužič
Franč Zdešar, vinotržec	Bukšek
Marija, njegova žena	Juvanova
Mara, njegova hči	Winterova
Anica Podlesnikova, Martina prijateljica	Iličičeva
Žan, služabnik pri Hrenovih	Meglič
Mesarski pomočnik	Peček
Prodajalničarka	Rakarjeva

Mesarski pomočniki.

Godi se v sedanosti v Ljubljani.

Zvečer:

Dolarska princesa

Opereta v treh dejanjih. Spisala A. M. Willner in Fr. Grünbaum. Uglasbil Leo Fall. Dirigent V. Talich.

John Coudet, predsednik trusta	Povhe
Alice, njegova hči	Hadrbočeva
Dick, njegov nečak	Bohuslav
Daisy Gray, njegova nečakinja	Lvova
Fredy Wehrburg	Iličič
Hans plemeniti Schlick	Fiala
Olga Labinska, šansonetka	Thalerjeva
Tom, Coudetov brat	Bukšek
Miss Thompson, oskrbnica	Bukšekova
James, sluga	Peček
Bill, sofer	Meglič

Strojne pisarke, kozakinje, šansonetke, gostje, služabniki. Čas: sedanost.

I. in II. dejanje se vrši v palači Johna Coudeta v Nev-Jorku; III. v dvorcu „Alice ville“ v Canadi.

Mali oglasi.

Beseda 5 vin. — Za one, ki iščejo službe 4 vin. Najmanjši znesek 50 vin.

Velikanska zaloga lahkih dežnih pale-totov za dame in gospode od K 20.— naprej v „angleškem skladišču oblek“ O. Bernatovič, Ljubljana.

Krepak učenec se sprejme v neko tu-kajšnjo trgovino. Kje, pove iz prijaznosti uredništvo „Jutra“.

Izobražen, mlad Slovenec išče službe, zmožen obeh deželnih jezikov v govoru in pisavi. Sprejme vsako delo.

Prijazne ponudbe pod F. M. 26 pošto ležeče, Ljubljana, glavna pošta.

Kupi se dobro ohranjeno kolo s prostim tekom. — Ponudbe pod šifro Fr. V., poste restante, Ljubljana.

Kupi se še dobro ohranjeno kolo s prostim tekom.

Ponudbe upravi „Jutra“ z navedbo cene pod „L. J.“

Prodajam najnovejše spomladanske obleke za gospode od K 8.— naprej, za dečke od K 4.— naprej.

O. Bernatovič, Ljubljana, Mestni trg št. 5.

Kupi se pes-čuvaj po nizki ceni. — Ponudbe pod „A. B.“ upravništvu „Jutra“.

Išče se mlad hotelski portir za takojšnji vstop. Ponudbe na upravništvu „Jutra“.

KORRESPONDENCA.

Pisatelj se želi seznaniti z mlado, lepo in elegantno damo. Ponudbe prosim pod šifro Roman „Žena“ posterestante, Ljubljana.

Gospod, mlad, premožen, želi znanja z gospodično iz ugledne rodovine v svrhu ženitve. Ponudbe s sliko, katera se vrne, „Silvin“ 21, poštroležeče, Ljubljana.

Mlad gospod se želi seznaniti z duhovito gospodično. Ponudbe „Idealist“, Ljubljana, poštroležeče.

Diplomirani krojač

Anton Presker

v Ljubljani, Sv. Petra c. 14

priporoča svojo krojačnico in veliko zalogo oblek. 13/52 10

Zastonj in poštne prosto:

Domača knjižnica

Zeznam izbranih, najboljših del slovenske literature in svetovne literature v dobrih prevodih.

Ig. pl. Kleinmayr & Fed. Bamberg

v Ljubljani.

Gozd 900 orolov

z lastnim lovom na divje peteline itd. se takoj za 110.000 kron proda.

Ponudbe samo od resnih, direktnih kupcev na „Jutra“ pod šifro „Skoro zastonj“. —

Franjo Parkelj

lastnik reklamnega in plakaterskega podjetja,

: Snaženje stanovanj in okenj. :

Izvršuje vse v to stroko spadajoče dela točno in po zmernih cenah.

Prvi kranjski pogrebni zavod

Telefon 97

Ustanovljen l. 1868.

FR. DOBERLET

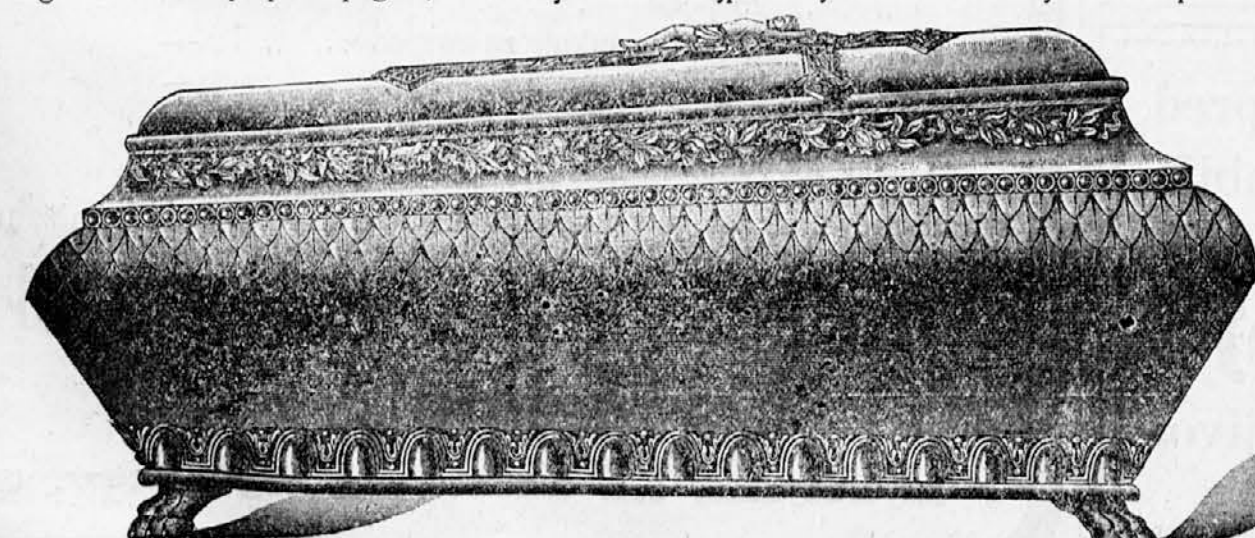
v Ljubljani

Sodna ulica št. 1.

prevzema napravljanja na mrtvaški oder in pogrebe po enajstih stopinjskih razvrstitvah, pričenši z najcenejšimi tarifnimi postavki, tako da se more ustreči najrazličnejšim razmeram in zahtevam. Prevaža mrliča v zunanje kraje ter oskrbuje vse tozadevne stvari po najnižjih tarifnih postavkih. Edina zaloga za Kranjsko prve c. kr. priv. dunajske tvornice kovinskih rakev. Največja zaloga imitiranih kovinskolesenih in preprostih lesenih rakev po čudovito nizkih cenah; opreme rakev, cvetlični venci s trakovi in brez trakov, mrtvaške obleke itd. Glavno zastopstvo za Kranjsko mestne cesarja Franca Jožefa jubilejske zavarovalnice za življenje in rento na Dunaju, doslej edini

zavarovalni oddelek za pogrebe

proti mesečnemu plačevanju premij, s to napravo se nudi vsakomur prilika, da se preskrbi brez nadaljne obremenitve svojcev brezplačen pogreb. Če se s tem zagotovi tudi le preprost pogreb, tako se je vendar najposlednjikrat izrazil čut ljubezni in pietete.

prvih šestih mesecev po pristopu, tedaj se povrnejo vplačani obroki in nima podjetje nobene obveznosti prirediti pogreb. e) Če nastopi smrt tekom drugih šestih mesecev po pristopu, tedaj je podjetje zavezano, da priredi pogreb po poprej določeni nižji kategoriji. f) Po vplačilu 180 mesečnih obrokov ni stranka več zavezana nadalje plačevati, tako da je izključeno vsako preplačilo pogreba.

Pojasnila daje glavno zastopstvo, pisarna Sodna ulica št. 1.

ker so tudi prospekti na razpolago. V priporočnost p. n. občinstva se bodo razen zgoraj imenovane prsarne v vseh šestih okrajih Ljubljane osnovala podružnice, kjer se bodo sprejemala prigrasila zavarovanj in napovedi pogreb, stojišče podružnic se bo v kratkem naznanilo.

Milko Krapeš

Jurčičev trg 3 LJUBLJANA Jurčičev trg 3
priporoča svojo trgovino ur, juvelov, različnih srebrnih in kinasrebrnih namiznih oprav itd., itd. 6/10—1
Popravila se točno, solidno in ceno izvrše.

Gostilna „Pri panju“

Vegova ulica št. 10
se priporoča za mnogobrojen obisk
lastnik **Leonardo Galante**
ima najboljši pijače; dobiva se izborni „pelinkovac“, goriška, istrska in dalmatinska vina po najnižji ceni.

Gostilna

s koncesijo v sredini mesta se odda takoj v najem.
Kje, pove upravništvo „Jutra“.

Ivan Soklič

v Ljubljani
Pod Trančo št. 2
priporoča cenj. učiteljstvu svojo veliko in bogato zalogo 12—3
klobukov, slamnikov, čepic, peres itd.
vse po najnižjih cenah.

Spominjajte se družbe
sv. Cirila in Metoda!

Kri! in okusno pijačo daje le dr. pl. Trnkoczyja sladni čaj pod imenom „SLADIN“! Pije se brez kave, čaja, kakao; z malo mleka in sladkorjem.

Moč! S tem prihranite 50% na denarju pri gospodarstvu. Kdor naroči najmanj 5 zavitkov po pošti v glavni zalogi lekarne pl. Trnkoczyja v Ljubljani (Kranjsko) dobi za 5 K 50 v franko.

Zdravje! To resno obvestilo potrjujejo mnoga brojna priznalna pisma.

50% prihranka! 1/4 paketa stane 50 v. Zahtevajte ga pri svojem trgovcu! Sladni čaj ni sladna kava, katere hranilna moč se deloma vsled žganja uniči!

Gričar & Mejač

Ljubljana
Prešernova ulica št. 9.

Velika zaloga izgotovljenih oblek za gospode, dečke in otroke.

Konfekcija za dame.

Solidno blago po čudovito nizkih cenah.

Ceniki se pošiljajo zastoj in poštne prosto.
10/10—1

Čitajte „Jutro“!

A. Rasberger, Ljubljana, Šelenburgova ulica 7

(pri Maliču, nasproti glavne pošte).

Največja zaloga modernih godbenih automatov, električnih klavirjev, gramofonov, plošč, in drugih potrebščin.

Dvojni dohodek **GRAMONELLA** Dvojni : užitek :
Najnovejši automat na utež.

Igra na klavir z mandolino, veliki in mali bobni, činela, triangel in posebnim ksilofonom. Zraven tega ima ta stroj še en fin

GRAMOFON.

4/10—1
Ta automat se v najkrajšem času sam izplača. Moderni gramofoni z automatom po nizkih cenah. Vse blago je brez konkurence, bodisi v konstrukciji ali v ceni. Prodaja se pod polno garancijo. Vse gramofonske plošče se dobijo pri meni samo garantirano nove. Prodajam na ugodne obroke. Vsa popravila vsakovrstnih mehaničnih godbenih strojev, automatov in gramofonov se izvršijo natančno in ceno.

Največja zaloga najfinejših barv in potrebščin

za umetnike, slikarje, kiparje itd., kakor:

Düsseldorfske oljnate barve

v pušicah za umetniko in študijsko slikanje.

Horodamove patentovane akvarelne barve

za šolo in v pušicah za študije.

Pastelne barve (stogle)

pristne francoske in za ljudske šole v škatljicah.

14/87

Tempera barve

za srednje in strokovne šole, za umetniške in prijatelje umetnosti.

Firneži, olja in retuše za slikarstvo

Slikarsko platno

Zahtevajte cenik.

z oljnatim in krednim temeljem.

Zahtevajte cenik.

Vzorci za sobne slikarje vedno najnovejši na razpolago priporoča

Adolf Hauptmann, prva kranjska tovarna oljnatih barv, firnežev, lakov in steklarskega kleja.

K spomladni in poletni seziji

si dovoljujem moje cenjene odjemalce opozoriti na mojo velikansko zalogo **v konfekciji za dame, gospode, deklice, dečke in otroke**, posebno pa na spodaj omenjene predmete:

Otroške obleke za prati	od K 1.50 naprej
„ „ „ iz blaga	„ „ 4.— „
Obleke za dečke	„ „ 6.— „
„ „ „ gospode	„ „ 8.— „
Površnike in športne suknje za gospode „ „	12.— „
Pelerine s kapuco	„ „ 6.— „
Klobuke	„ „ 2.— „
Velour klobuki	„ „ 5.80 „

Zaradi prevelike zaloge v damski konfekciji so cene znatno znižane.

Angleško skladišče oblek
O. Bernatović

v Ljubljani, na Mestnem trgu št. 5.

Modna trgovina Josipina Podkrajšek

Ljubljana, Jurčičev trg št. 2

najtopleje priporoča za pomladansko sezijo svojo bogato zalogo krasnih, najmodernejših bluz, čepic in spodnjih kril. Lepe predpasnike za dame in otroke. Najnovejši nakit za obleke, kakor čipke, vezenine in posamentrije. — Perilo za dame in gospode. — Veliko izbero zavratnic, ovratnikov in manšetov. Nogavice in rokavice. Stezniki po najnovejšem pariškem kroju itd. itd.

Vsi ki varujejo svoje čevlje pred pokanjem in trganjem rabijo edino samo

Jurjevo čistilo (kremo)

ki je v svoji dobroti gotovo nedosegljivo.
Dobiva se povsod.

3/10—1

Delniška glavica:
K 3.000.000.

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

Rezervni fond:
K 350.000.

Stritarjeva ulica št. 2.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih 4½%.